

Kalibův zločin.

Obraz z podhoří. — Napsal: K. V. Rais.

U Kalibů měli své dávné dělníky: tetky Kukaňku, Pešku a Vojtiskovou, i malého ramenáče Vozábu, který se v brázdách jen krčil, chrochtal povídačky a dělal vtipy, že se všichni tuze nasmáli. Měli je ke stravě a panimáma dělala obědy, že nestačili pochvalovat. Po krupičné polévce dostali pekáč jahledníku a ještě každý dvě velké placky, hruskovým povídly namazané. S Vozábou se při jídle jen cedilo a brada mu zrovna svítila.

Pochvalovali panimámu a lichotili Vojtovi, jaké má hospodyně, že staráji se o lidi, jako v žádném jiném stavení. K svačině dostali po dvou krajících máslem a tvarohem tlustě namazaných a každý skleničku. Panimáma všecko sama na pole přinášela a byla vždy ustrojena, že mohla tak smele jít do kostela; bílá kartonka s drobnými kvítky jen jí chrastila a na nohách, obutých do sametových střeviček, svítily bílé punčochy.

Chodila kolem pole a tvář se tuze moudře, všechno obhlížela; nesehnou se však ani jednou...

„Ale když se po čase míly protřívají řpu a brambory okopávají, povídala Vojtovi: „Jednoje, zefičku, beze stravy, nadřeme se s tím, že stačí nemůžeme a nevyplati se to, vyvedli by vám chalupu.“

„Ale co řeknou lidé,“ připomněl Vojta, „samý nepomůžeme a vařit taky necheťte!“

„Nevidím, aby vás ty baby nebo ten škrobný Vozáb nepomůvili; zkuste to jednou a toť se půl dne kolem rozpálených kamen jako já, uvidíte!“

Oblečena pouze v oděnou modráčku, rozouchaná stála u neseek a ždímalá.

„Nám vyčítá, že nepomůžeme,“ přidala Karla, „jakoby mne neviděl a nerozuměl, že kale dělat nemohu.“

„Prosím tě, prosím tě, já se tě tak naordin do práce! Neudrte se tady jedna ani druhá,“ usmál se.

„I vždyť pantáta taky nepomůžeme,“ pravila panimáma.

„Ba pomohl by, přes tu ehvílu se nabízí, ale může-li víc pomáhat, když jste ho tenkrát ze stodoly skoro vyhnala?“ mrzutě řekl Vojta.

„Podívejme, podívejme, jak je u vás hned oheň na střeše, nevidám, aby pantátý neubýlo. Divím se mu, jak v té zahálce vydrží, sám a sám tam pořád dřepí —“

„Ba, ba — Kukaňku jste mu taky pomalu vyčítala.“

„Snad vás to neurží? Potřebuje pořádek chodit obhlížet stavení a naučovat do světnice!“

„Chodil sem tolik roků a nie se nestálo, jen vy jste se bála, aby tatínka nevyjell.“

„I vzkažte si pro něj, s Pánembohem, beztoho vám je milejší než my.“

„A jak milejší,“ dodávala Karla, „každého se tisíckrát zastane než nás, cizím udělá všechno, ale my jsme ty poslední.“

Byla vyzábější než bývala, oči měla více navrebu, lícní kosti jí vysedaly a kůže prohnědla; byla mrčávková a mluvila líně a mrzutě.

„I s vámi je řeč,“ zahušel Vojta a odplivl, „škoda slova.“

Stalo se, jak si ženské přály, Kalibovi jedni ve vsi pak jednalí bez stravy.

Hněv panimámin proti Konopáčovi poněkud schladl. Sebrala se jednou a vypravila se do Vidovic.

„Má nařizeno, že mi musí mléko sechovávat, musí se teda dojednat, jak a co, snad bych mu ho na dobro nenechávala!“ povídala.

S večerem přiletěla domů všechna rozkáčena. Ani šátku nesundavši běhala po světnici a súpajje trhavě vyprávěla:

„Lidičky — vy byste nevěřili! že je Konopáč semínko, jsem věděla, ale o tomhle, co dělá, jakžto živo se mi nezdálo. Přišla jsem, dost pěkně mne uvítali, musila jsem si sednout, chleba podali, tuze nutili, ale když jsem začala o rozsudku a o mléce, povídal mi: žádnou starost, panimámo, já všechno postvím, co je povinnost, to dělá, mléko vám sechovávám, pojedte se podívat! Při tom mžoural a škřbíl se jako lucifer. Vyvedl

mne na sň a ukázal mi pod sechody. Tam vám v koutě stojí asi dvojnásobný starý sud, je ještě z našeho hospodářství, bývalo v něm zeli, pamatujete, Kadlo, tenkrát jsem ho u Pecky ve vinopalné koupila, je jenom dvěma prkénky přikryt — a do toho sudu vylévá mi Konopáč každodenně ty dva mázy mléka. Je to všechno kyselé a špina učená.“

Panimáma udýchaná musela ussednout a odpočinouti si. Sténala hlasitě.

„Věřte mi, jak se tak na mne díval a špulil se, být jiný na mém místě, chytil by ho za ten černý krk. Trásla jsem se a nemohla jsem slova vypravit. Pak mu povídám: Tak, takhle mi sechováváte vejníček? A víte, co mi řekl? Povídal: Každý den jsou poctivě dva mázy měřeny. A musím vám říct, že mi to tu dost překážá, ale abyste nerekla. Kdyby vám to však nebylo vhod, postavíme sud pod okap. Kriste Ježíši, co mi ten člověk dělá!“ a dala se do křesovitého štkání.

Vojta poslouchal udiven. „Kdo by to v Konopáčovi hledal?“ podotkl.

„V tom? Ó Bože, to žádný neví, co je v něm! Ten se nás, holečku, napronásledoval.“

„A co švakrová?“

„I to je to jedno, ani nerekla. Co pak ona — jen když mamou přibývá!“

Vojta mlčel a panimáma se odstrojovala.

„Co tak některý člověk na tom světě zkouší,“ naříkala, „z takové živnosti jsem byla a měla jsem jen zármutek na světě. Co jsme toho překusili s Boněkem, a sotva od toho byl pokoj, začne pronásledovat druhý.“

„Snad se pro tu postel rozhněval,“ opěť Vojta připomněl.

„A nebýla jsem v právu? Nemám to ve vejníčku! Sechovávám jsem mu to udělala, aby věděl, že nás darmo netrápí.“

„Přec jen jste se měl srovnat po dobrém, vždyť ostatní snad odvádí pořádně!“

„Bodej byste se ho nezastal — odvádí, protože musí! Kdo pak ví, o čem zase špekuluje, jak by si v jiném na nás zalezl. Ale tohle tak nenechám a budu se bránit. Takhle mi sechovává mléko? To že je podle soudu? A žádná jiná řeč s ním, jen se šklobí a ošívá.“

„Neměla jste tak dlouho odkládat a měla jste jít hned, byli byste si to vyjednali; a jestli chcete, půdu k němu a ještě všechno vyjedná,“ mřně Vojta hovořil.

„Vy byste toho vyjednali, polovíčku byste mu odpustil a bylo by to. Co pak myslíte, že by ještě teď aspoň polovíčku platil? Kdybyste ho byl slyšel! Jen vy se do něj věci neplette, tomu nerozumíte, třeba že byste už mohl rozumět! A jak pak jsem tam mohla jít, když jste měl lidi ke stravě; dělal jste pak dost zle!“

„Pokřel rameny a vyděchl, jakoby řekl: „Jaká s vámi řeč!“

Ještě večer doběhla ke Smržovi a časné ráno šli spolu do Mladova k Rusovi.

Chtěl-li pantáta Kaliba teď s Kukaňkou porozprávět, musel za sím; Kukaňka Kalibova dvora již nepřecházela.

„Co jen ti, Jozef, přeletělo přes nos?“ ptal se ho Kaliba, když se po několik dní neukázal.

„I ta vaše panimáma ostouzí — nemůžeme o tom, ale dokud ona bude u vás v chalupě, dvorek šlapat nebudu.“

„I ságo, ságo, hochu, snad by tebe mondrého nedovedla rozhněvat?“ trpec smál se Kaliba.

„E tentočky — rozhovívat, nerozhovívat, ale nikdo o Kukaňku nesmí říct, že chodí ojídat — všechno, ale to ne!“

„Snad bys, Jozef, neblánil?“

„Jak jsem povídal,“ odvětil rozhodně a jednal, jak mluvil.

Chodili spolu do kostela a za teplého slunce sedávali na pařezech u struhy, která právě za Kosákovým stavením hrčela mezi vrubami, jež hladinu její téměř zakrývaly.

Na zahradě rozvíjela se již stará košatá třeska a koruna špendlíčky byla bílými kvítky obalena; jabloně také již měly naditá, růžová poupata, a na slivkách mezi

mladinkým, úzkým listovím probělávalo...

Také toho dne, kdy Boněková vypravila se opět k Rusovi, byli oba výminkáři v kostele.

Když se Kaliba již sám kolem Smržů vracel, ze zahrádky volala naň deera Manka.

Rozhlédla se na všechny strany a povídala přitlučeně:

„Tatínku, prosím vás, nehněvojte se, ale už to nemůžu přenést přes srdce. Nesmím se mému do něčeho plést, dělal by zle, ale přece vám musím říct, že vaše panimáma shání zas soudy.“

Potom rychle vyprávěla, proč se Smrž s Boněkovou zase vypravili do Mladova.

„Prosím vás, dělejte, jako byste o ničem nevěděli, ale napomenete to tam trochu, Vojta už se dvakrát u něho vypůjčoval a zdá se mi, že panimáma taky.“

Starý Kaliba došel domů sechován. Starostní o syna tuze sestral. Kolikrát už chtěl začít s domlůvou, ale obává se křiku, vždy se přemohl.

Když v polech u mladých seděl všichni při obědi, přišoural se nemanžele tatík výminkář.

„Dej vám Pánbůh dobrý polehne a Pánbůh ráč požehnat!“ pozdravil a sedl u kamen.

„I pěkně vás vítáme, to jsou hosti!“ spustila panimáma. „Kam pak si tam sedáte, pojedte ke stolu a vezměte si s námi trochu kafe!“ a ležela k políci pro líže.

Měla ještě sváteční sukni a smetovou šperovíčku, tváře jí jen plavnou — snad ještě od cesty z Mladova.

„Naděť Pánbůh, ale nebudu, jsem už po tom,“ odověděl stálpatř k zemi. Zamřel se — nechtěl jindy jít do jídla.

Všiml kolem stolu bylo nevolno, tušil, že pantáta přišel s nějakým něčím a proto pospíchal. V malé chvilce skrčabaly líže do dna hlíněné mísy.

Panimáma první odložila a zdívala se na starého.

„Nemějte mi za zlé,“ začal výminkář slabě a zelouha, „že vás jedu o něco prosit.“ Zamřel se upěl a po očku všechny je přehlédl.

„Dělám to nerad, ale musím si, synu, říct, že se mi tvé hospodářství nelíbí. Dlouho jsem se na všechno díval a mlčel jsem, ale hrěšil bych proti svému otci a matce, kdybych ještě mlčel. Kdybyste takhle, jak hospodaříte, vedli to dál, snad bych Kalibů rod na chalupě nepřezil!“

Mluvil slova po slově ostře, důrazně; seděl skloněn a zíral k zemi.

„Toť jsem žádostiva, jaké nestěsti se stalo,“ nuceně se směř uštěpačně pravila Boněková.

„Neštěsti — neštěsti — nemějte se, panimámo, ale vy byste měla mít uznání! Co pak tady na chalupě vlastně vy obě dvě ženské děláte? Vaříte a strojíte se — to je všechno!“ pokračoval.

„Celé hospodářství — dobytek — drůbež — prádlo — vaření to vám všechno není nic?“ řezavě, přerývavě odsekávala.

Zakýval, jakoby říkal: „Tak — tak —“

„Kolik práce tomu věnujete — Vojta odedře všechno. Vy si pěkně dojíte, tučete, prodáváte mléko, máslo, vejce — ale on o tom neví. Má nebožka celou domácnost z toho vydržovala a vždycky tamhle v poli měla ještě hromadu dvoctnětků.“

Panimáma zasykala smíchem; Vojta a Karla poslouchali mlčky.

„Jenom šukáte a sháníte! Ani chlebička doma nepečete, musíte mít pekařský. Inu, pak arci nemůžete mít lidi ke stravě. Ke Kalibům chodili nejradši na práci — ale teď! Do pole jedna ani druhá nejedete, jen tady hospodaříte a válíte se jako hraběnky!“

„Tak přece hospodaříme, to je dost,“ ječivě, všměšně zaryla panimáma.

„Tuhle můj syn je tady jako čeledín, ba hůř! Chalupa je jeho, ale musí mlčet! Vy jen soudy sháníte, on aby je platil. Konopáčovi jste ubližovaly, a teď se vám mstí. Inu, nezastávám ho, ale co jsem si syn za vás naplatil outrat, a již sháníte soud nový!“

„A mám se dást okrást?“ vykřikla zlostně.

„Bylo by to lacinější!“ krátce odvětil.

„Ale proč jste, pantáto, hospodářství popouštěl synovi, když tady chcete porouče dít?“

„Nechei poroučet, mlčel jsem a

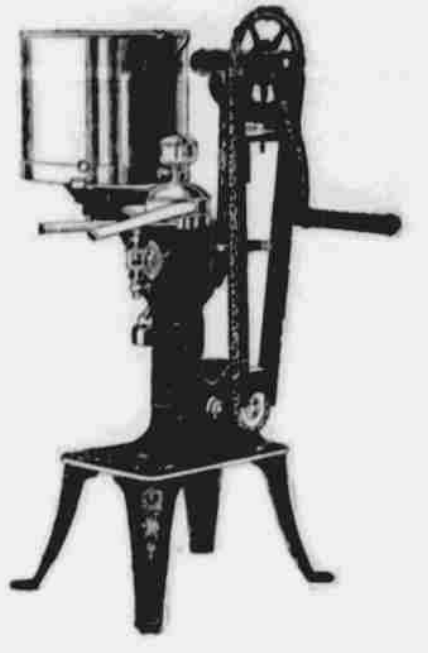
Jste jak možno nejdále ve svém mlékaření?

Nedosáhli jste hranice dokonalosti ve svém mlékaření, pokud nedošli jste ku závěrku, že je vám třeba zakoupiti si

I. H. C. SKLIZECE SMETANY.

Můžete zdvojnásobiti svůj výtžek v mlékaření při poloviční práci. Práce v značné míře má s tím co dělati.

Proč neřizeti více krav, třeba zdvojnásobiti vynějš počet, když nebudete s tím spojenu více práce? Buďte obchodníkem zrovna tak dobře jako farmerem. Získejte úplnou hodnotu ze svého stádu, zrovna tak jako ze svého mléka. Dostaňte všechnu smetanu z mléka do nejmenších částky. — Odstraňte strčky, jež nově mají přibírat dle starého způsobu, a věnujte tomu méně času. Budete nejenom mít více smetany, ale budete mít zároveň sladké sbrané mléka. Když krmíte svá telata, sušena a prasátka sbráným mlékem, dejte jim zdravou, dobrou a výživnou krmu. Od středně mléko způsobem zle označeným je špatně a studlá.

Mlékaře správným způsobem, upatřivše si správnou odstrojovací. Vaše mlékařské výrobky přinesou vám lepší cenu, poněvadž jejich kvalita bude lepší. Navštivte místního International Jonateje a požádejte jej, by ukázal vám jeden z I.H.C. sklizeč smetany. Navštivte jej dříve, tak abyste prorušili přítomnou ignoranci, když budete mít stroj při ruce. On dá vám váhu a katalogy. Čeete-li, pište přímo nám.

INTERNATIONAL HARVESTER COMPANY OF AMERICA, CHICAGO, U. S. A. (Incorporated.)

buďte mlčet. Ale tohle jsem vám všem musel říct, protože vás, že Vojta dělá dlouhý, a to je přece jenom hrubé hrzo!“ Poslední slova říkal ostřeji, hlasitěji a rukou k nosu kýval.

„O tom my samy nevíme a nestaráme se,“ řekla panimáma.

„Právě — právě — ale ženeť ho do toho! Parádá, mýslí, rozdíky, muziky, tresty divné a předivné, zahálka a ty soudy, ty soudy.“

„Inu inu — pantáto, když vám tak tuze jsme protivny, vždyť my můžeme jít s Pánembohem a nezahyneme! Vida, vida, co my všechno děláme a neděláme, ale sám jste si pěkně postavil tisíc zlatých na chalupu. Vojníček pořádný a ještě tisíc zlatých! To by lecko mu taky nebylo vhod!“

„Už jsem povídal, že ho do hro-

bu nevezmu, a bylo to spravedlivě.“

„Vždyť my víme, pantáto, od kůd touká. Nesomleka nemůžeme spát, že jsme tady, a hanobí nás, jak může! A já vám, zefičku, zrovna řeknu: kolikrát už jsem mnoho polkly, ale pořád tohle hanobení snášet nebudeme. Nevidám, nějaký ten hadr; i mly vyčítá a rozdíky! I snězte si to s Pánembohem!“

„Nestřejte na jiného, vidím všechno sám a nemůžu se dívat.“

„Proto povídám — nemusel se Vojta žmit, když tu žena měla být našlapkem. Ale překážet vám nebudeme, abyste se mohli dívat!“

Panimáma křičela a vyzýkala zlosti.

Karla nepokojně přisedala a by-

la v tváři všechna zčervenala. Vojta již ohlíval hrabal se ve vlněch a teď pravil chraplavě: „Už si taky myslím, že by Nana mohla dít pokoj; dřel jsem se svobodem skoro do čtyřiceti roků, a ještě teď mě bude pronásledovat! Na její chalupě dluh nedělám, proti mně nikdy skrčena nebyla, a nikdo mi nepomáhá!“

Pokračování.

Spolehlivé pojištění na život
za skutečnou cenu u
WOODMEN of the WORLD
(Dřevářů Světa)
české tábory v Omaze a South Omaze.

Číslo 1005. — Zaručeno firmou W. F. Severa Co. dle zákona o potravinách a léčeb. ze dne 30. června, 1906.

POSILNĚTE svoji soustavu.

Musíte být mladí duševně i tělesně, cheeť si udržeti svoji sílu. Když vaše životní síla jest vyčerpaná, když celá vaše nervová soustava jest porouchána, nebejte na nemoc, nýbrž počněte ihned aživati

Severův Nervoton.

Přinese vám klidný spánek, dodá pevných nervů, jasné myslí a nervové síly. Odporučen pro oslabené a znovu dodání síly přepracovaným, léčiti nespavost a napomáhati při chudokrevnosti, pomoci lidem nervosným a posílit v starí. Cena \$1.00.

Pomohl a vyléčil.

Slečna M. Figerlee, 519 East 64th St., New York City, psala nám před nedávnem: „Severův Nervoton jest velice dobrý lék. Před třemi roky jeden člen naší rodiny onemocněl na nervové vyčerpání a Nervoton vyléčil onu osobu, když již domácí lékař nemohl dodatí úlevy.“

Na prodej v lékárnách. Ptejte se po Severových lécích. Nebejte jiných.

Čtyři dávky.
Pan Frant. Coufal, Garwin, Minn., nám píše: „Chci vám oznámiti, že

Čtrnáct dní
a vyrážka zmizela. To jest, co píše pan Ant. Kasáček, W. Willington, Conn.

Severův Silitel ledvin a jater

Severův Krvečistitel

osvědčil se u nás velice uspokojivě. Po čtyřech dávkách cítil jsem se o mnoho lépe a po využití půl láhve byl jsem úplně vyléčen.“ Podobné dopisy docházi nás denně. Dokazují, že tento lék jest velice osvědčeným při chorobách ledvin a jater, močového ústrojí, při bolestech v zádech, nohou, atd. Cena 50c a \$1.00.

a Severova Mast proti svrabu a vyražením osvědčila se znamenitě. Vyrážka zmizela ve dvou týdnech a teď mám kůži úplně hladkou. Jsem tom velmi povděčen, že mohu léky Vaše odporučovati.“ — Severův Krvečistitel \$1.00. Severova Mast proti svrabu a vyražením 50 centů. — Zkuste je!

Lékařská porada zdarma.
W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA